

EXPUNERE DE MOTIVE

Zona Roșia Montană – Bucium – Zlatna, situată pe râurile Roșia, Abrudel și Ampoi a fost locuită încă din perioada neoliticului. Atestarea arheologică a acestei zone este de 4.500 de ani, conform datelor din Repertoriul arheologic al României, aflat la Institutul de Istorie și Arheologie al României, Filiala Cluj-Napoca.

Localitatea Roșia Montană, pe numele ei antic Alburnus Major, este atestată documentar prin tăblița cerată din 6 februarie 131 d.H., de la Muzeul Național de Istorie București.

Îndelungata existență a zonei este legată de zăcământul auro-argentifer de care dispune. Alburnus Major a reprezentat un centru minier, care a funcționat din epoca bronzului, potrivit concluziilor unei echipe de arheologi francezi de la Universitatea Toulouse, continuând în timpul Imperiului Roman, în Evul Mediu și în perioada modernă.

Cu prilejul efectuării cercetărilor arheologice din 1999-2002, au fost dezvelite lăcașuri de cult, necropole, o incintă funerară pe Valea Cornei, o clădire cu hypocaust, altare votive, toate dovedind o viață intensă și prezența masivă a populației în antichitate și, mai ales, în perioada romană.

Galeriile reprezintă cel mai important obiectiv arheologic, având în vedere vechimea și însemnătatea lor pe plan mondial. Rețeaua lor este uriașă, cele moderne și contemporane inteferându-se și uneori îmbinându-se cu cele antice sau medievale.

În aceste galerii au fost descoperite succesiv, tăblițele cerate, începând din secolul al XVIII-lea, prețioase izvoare istorice, apreciate, în mod deosebit, pe plan internațional. Echipa Universității din Toulouse a cercetat, în perioada 1999-2002, numai 70 km de galerie, în masivele Cărnăc, Cetate, Hăbad, Orlea, Țarina, Carpeni, efectuând, mai ales, „vizite”, deoarece studierea ar presupune eforturi mai îndelungate. În această primă fază, s-au descoperit 4-5 km. de galerii romane și 3-4 km. de galerii medievale.

Din nefericire, patrimoniul istoric, arheologic, cultural și monumentele naturii din zonă, sunt în pericol iminent de a fi neantizate de executarea Proiectului de exploatare, extracție și preparare a minereurilor auro-argentifere, promovat de S.C. Roșia Montană Gold Corporation.

În afară de distrugerea iremediabilă a monumentelor istorice și arheologice, de o valoare inestimabilă, Academia Română estimează și grave influențe asupra mediului, după cum urmează:

Pădurile, pe o suprafață extinsă, vor fi înlăturate, prin tăieri rase, ceea ce va imprima zonei un pronunțat caracter de deșertificare. Vor fi influențate, profund, ciclurile biogeochimice locale, ceea ce va marca începutul unor modificări ale regimului precipitațiilor, regimului termic, circuitului maselor de aer, precum și apariția și intensificarea proceselor de eroziune a solurilor, dereglarea regimului hidrologic al apelor curgătoare, ducând la creșterea frecvenței și amplitudinii inundațiilor, a alunecărilor de terenuri, cu urmări profund negative asupra valorii peisagere, turistice a zonei și implicit asupra economiei populației de la sate (pășunat, lemne pentru prelucrare, pentru foc și construcții etc.). Vor dispărea cele mai multe specii de plante și animale din această zonă, unele rare, vulnerabile sau periclitate. În aceste condiții, zona va deveni sterilă.

În condițiile de relief accidentat, depozitarea cantităților impresionante de rocă dislocată creează pericolul alunecării acestor halde – adevărate avalanșe de steril – care distrug totul în calea lor (păduri, construcții), după cum a arătat experiența din Munții Călimani referitoare la exploatarea la suprafață a sulfului. Chiar construirea de diguri pentru consolidarea haldelor nu este totdeauna suficientă, după cum s-a constatat în Munții Retezat, când, în urma unor ploi puternice, digul de protecție din zona Zlătuia s-a rupt. Pe lângă aceasta, apele de precipitații antrenează o cantitate considerabilă de materiale din halde, poluează apele curgătoare și totodată, schimbă chimismul apelor – omorând majoritatea viețuitoarelor.

Va exista un permanent pericol al poluării apelor din râuri și a celor freatice cu cianuri provenite fie din infiltrații în sol (dacă iazurile cu ape ce conțin cianuri nu au fundul și malurile impermeabile), infiltrații care contaminatează apa potabilă (de ex., apa radioactivă provenită din Uzina de uraniu de lângă Feldioara a ajuns în fântânile din satul Rotbav din Lunca Oltului), fie prin fisurarea sau ruperea digurilor. Tehnologia de solubilizare a aurului cu cianuri, proces lent care durează de la ceva zile la câteva luni, necesită stocarea apelor în iazuri de decantare de foarte mare capacitate. Acestea ocupă suprafețe de sute de hectare, în zone dens populate, știut fiind că zona de risc, conform Normelor Uniunii Europene, este de 100 km. Astfel, se creează riscul de contaminare persistentă a solului, apelor și aerului.

Emisiunile de cianuri în aer pe plan mondial, în cursul anului 1992, corespunzătoare unei producții de aur de 2.200 de tone, sunt estimate la 20.000 de tone soluții în suspensie, foarte stabile la degradare.

Deși doza de cianuri letală pentru om este de 1 – 3 mg./kg.corp, dozele foarte mici, repetate, produc modificări patologice cu grade diferite de gravitate, mergând până la turburări respiratorii, cardio-vasculare, tiroidiene sau ale sistemului nervos. În Nevada, în perioada 1986 – 1990, cianurile au produs moartea a peste 10.000 de animale.

Ele se acumulează în plante, organisme acvatice și mamifere, intră în rețeaua trofică a ecosistemului, împreună cu alți poluanți (plumb, mercur, cadmiu) prezenți în minereu.

Un studiu amplu, recent, consacrat impactului ecologic al substanțelor chimice, în particular al mineritului aurului cu cianuri, semnalează mai multe cazuri recente de contaminare a unor râuri, lacuri sau mări cu cianuri: Colorado (1990), Carolina de Sud (1992), Papua Noua Guinee (1992), Guiana (1915), Gana (1999). În țara noastră, un proces similar s-a produs la Baia Mare, unde iazul avea o suprafață incomparabil mai mică, cca. 6 – 8 ha, care prin intensitatea și aria de manifestare a efectelor negative, ne-a atras critici severe ale comunității europene și cereri de despăgubiri din partea țărilor vecine (105 milioane dolari din partea Ungariei).

Influențele directe negative asupra cadrului natural și asupra vieții, menționate mai sus, vor fi agravate de influențe indirecte, respectiv cu acele influențe negative care se manifestă într-un lung șir de conexiuni ale structurilor biologice și proceselor circulației materiei și fluxului energiei. Alterarea climei locale cu creșteri ale temperaturi, scăderea precipitațiilor, intensificarea mișcărilor de aer, apariția și consolidarea unor zone cu procese și fenomene cu efecte intens degradative, ocuparea unor suprafețe mari cu halde de steril, afectarea unor populații largi umane prin alterarea mediului de viață terestru, acvatic și chiar atmosferic și apariția unor boli, în special la copii, reprezintă câteva din categoria acestor influențe.

Exploatarea care implică decopertarea unor mari suprafețe, prin explozii provocate cu un amestec de nitrat de amoniu și motorină, va avea consecințe negative nu numai asupra stabilității versanților și a haldelor de steril ci și asupra locuințelor păstrate în acea parte a localității neafectată de această activitate. Sub acest aspect, mai trebuie avut în vedere posibilitatea producerii unor seisme locale, eventualitate puțin probabilă dar nu în totalitate exclusă.

Tehnologia preconizată, care are la bază utilizarea cianurilor pentru solubilizarea minereului și extragerea aurului, nu se aplică nicăieri în lume în zonele cu o densitatea apreciabilă a populației umane. La sfârșitul exploatării, zona Roșia Montană va include ceva cratere imense, cu o adâncime de 400 de metri.

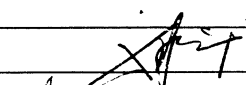
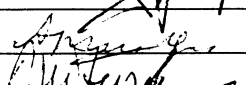
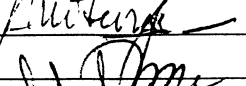
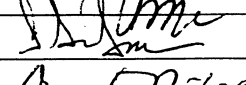
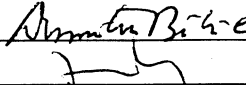
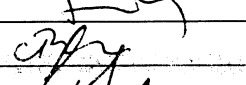
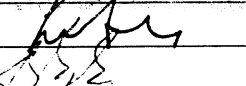
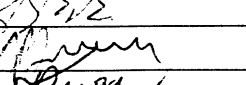
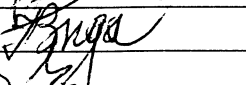
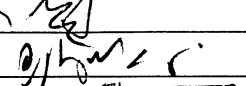
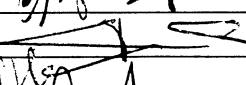
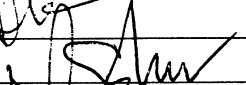
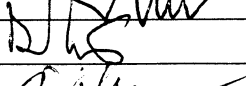
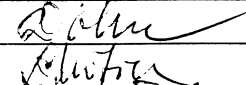
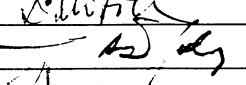
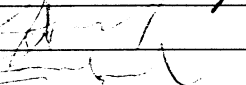
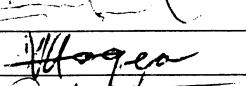
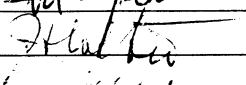
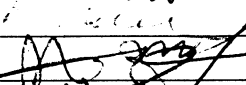
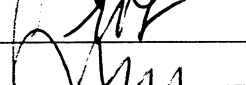
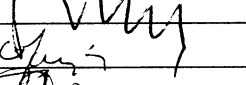
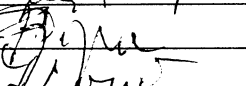
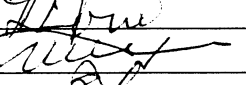
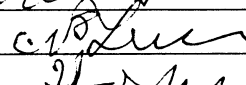
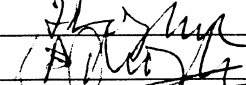
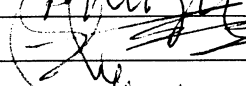
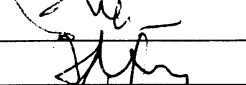
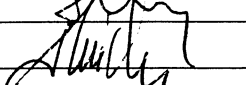
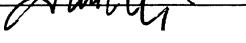
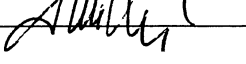
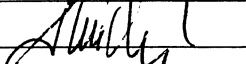
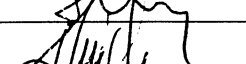
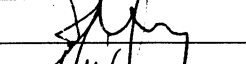
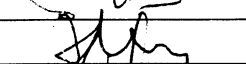
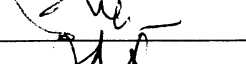
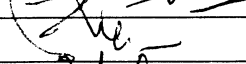
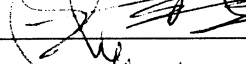
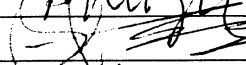
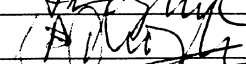
Degradarea cadrului natural și toate consecințele negative menționate, în cazul demarării acestui proiect, sunt confirmate de alte situații asemănătoare din Europa. Astfel, Societatea Australian Company Normady a deschis o exploatare a zăcământului aurifer la Bergamo, utilizând aceeași tehnologie, prin solubilizarea cu cianuri a zăcământului aurifer. Există astăzi un puternic curent european împotriva acestui tip de exploatare, având în vedere și emanațiile de vapori toxici rezultați în procesul tehnologic, cu efecte distrugătoare asupra vegetației, faunei și populațiilor umane.

Din experiența internațională, se constată că folosirea cianurii în exploatarea zăcămintelor aurifere nu poate fi acceptată, întrucât cauzează prejudicii ireversibile ecosistemelor. De asemenea, analiza economică indică faptul că activitățile producătorilor auriferi sunt concentrate în țările sărace și în regiunile cu costuri de producție scăzute și măsuri legislative insuficiente.

Față de cele de mai sus, considerăm că singura atitudine demnă și responsabilă a parlamentarilor români este promovarea unui proiect de lege care să protejeze tezaurul istoric, arheologic și natural pe care îl reprezintă zona Roșia Montană – Bucium – Zlatna, amenințat cu dispariția.

În acest fel, pregătim și integrarea României în structurile europene, unde protecția mediului este o sarcină prioritară a tuturor guvernelor.

Inițiatori,

Nr. crt.	Numele și prenumele deputaților P.R.M.	Semnatura
1.	ABÎTEI LUDOVIC	
2.	APOSTOLESCU MARIA	
3.	ARGHEZI MITZURA DOMNICA	
4.	ARITON GHEORGHE	
5.	BABAN ȘTEFAN	
6.	BĂLĂEȚ MITICĂ	
7.	BĂLDEA IOAN	
8.	BOGEA ANGELA	
9.	BOLCAȘ AUGUSTIN LUCIAN	
10.	BRUDAȘCA DAMIAN	
11.	BUCUR CONSTANTIN	
12.	BUGA FLOREA	
13.	BURUIANĂ-APRODU DANIELA	
14.	BUZEA CRISTIAN VALERIU	
15.	CIONTU CORNELIU	
16.	CIUCEANU RADU	
17.	CRÎȘAN EMIL	
18.	DINU GHEORGHE	
19.	DOLĂNESCU ION	
20.	DRAGOMIR DUMITRU	
21.	DUȚU CONSTANTIN	
22.	ENESCU NICOLAE	
23.	ESERGHEP GELIL	
24.	HOGEA VLAD-GABRIEL	
25.	HOLTEA IANCU	
26.	IFRIM MIRCEA	
27.	IONESCU COSTEL MARIAN	
28.	IONESCU DANIEL	
29.	IONESCU MIHAELA	
30.	IONESCU SMARANDA	
31.	IRIZA MARIUS	
32.	JIPA FLORINA RUXANDRA	
33.	LARI IORGA LEONIDA	
34.	LĂPĂDAT ȘTEFAN	
35.	LEONĂCHESCU NICOLAE	
36.	LOGHIN IRINA	
37.	MAGHERU PAUL	
38.	MARDARI LUDOVIC	
39.	MĂRĂCINEANU ADRIAN	
40.	MERCE ILIE	
41.	MICLEA IOAN	

42.	MINCU IULIAN	<i>M. Iulian</i>
43.	MIRCEA COSTACHE	<i>Mircea</i>
44.	MÎNZĂNĂ ION	<i>Ion</i>
45.	MOCIOI ION	<i>Ion</i>
46.	MOISESCU GEORGE DUMITRU	<i>George</i>
47.	MOISOIU ADRIAN	<i>Adrian</i>
48.	MOIȘ VĂSĂLIE	<i>Moiș</i>
49.	PĂȘCUȚ ȘTEFAN	<i>Ștefan</i>
50.	PALADE DORU DUMITRU	<i>Doru</i>
51.	PLEȘA EUGEN-LUCIAN	<i>Eugen</i>
52.	POPA CONSTANȚA	<i>Popa</i>
53.	POPESCU COSTEL EUGEN	<i>Costel</i>
54.	PRIBEANU GHEORGHE	<i>Gheorghe</i>
55.	PURCELD OCTAVIAN-MIRCEA	<i>Octavian</i>
56.	PUZDREA DUMITRU	<i>Dumitru</i>
57.	RĂDULESCU GRIGORE EMIL	<i>Grigore</i>
58.	RUS EMIL	<i>Rus</i>
59.	SADICI OCTAVIAN	<i>Sadici</i>
60.	SAULEA DĂNUȚ	<i>Dănuț</i>
61.	SONEA IOAN	<i>Sonea</i>
62.	STANCIU ANGHEL	<i>Stanciu</i>
63.	STOIAN MIRCEA	<i>Stoian</i>
64.	ȘNAIDER PAUL	<i>Șneider</i>
65.	TUDOR MARCU	<i>Tudor</i>
66.	VASILESCU LIA-OLGUȚA	<i>Lia</i>
67.	VASILESCU NICOLAE	<i>Nicolae</i>
68.	VASILESCU VALENTIN	<i>Valentin</i>
69.	VIȘINESCU MARINACHE	<i>Vișinescu</i>
70.	BĂNCESCU IOAN	<i>Băncescu</i>